



SENMANARI POPULAR, HUMORISTICH Y LITERARI

DONARÀ UNA LLISSÓ CADA DISSAPTE

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

Carrer de Fontanella, núm. 5, entressol, 1.ª; Barcelona.

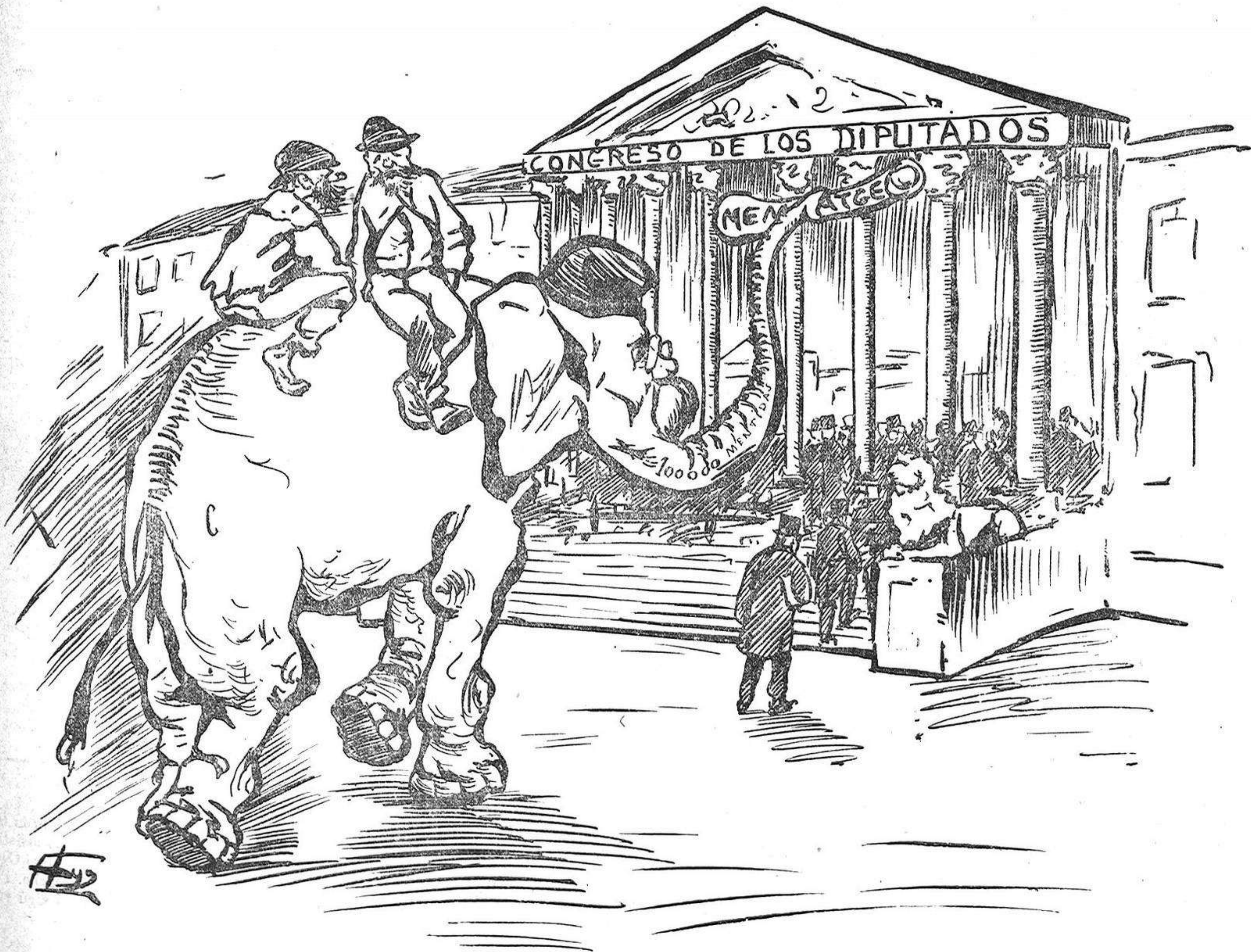


Número solt 5 céntims. --- Atrassats 10 céntims.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Barcelona: semestre, 2 ps. un any, 3 ps.—Fora: semestre, 2'50 ps. un any, 4 ps

¡Quina llástima!



Al Congrés, sols hi faltava aquest tribuno... (del qual els seus ja no s'en recordan, tant que varen alabá'l).

fent coro ab en Blasco Ibáñez y espetant una oració sobre en Morayta... la lluna... el Cosmos... l' or... y el sabó.



Morayta

Parlém una mica dels escàndols del Congrés ocreguts en virtut de la qüestió Morayta.

El Gran Orient de la Masoneria fou elegit diputat per Valencia, pro la majoria dels representants de la nació congregats en el Congrés, se feren las següents preguntes:

¿Pot y deu ser Pare de la patria un dels principals causants de la pèrdua de las colonias? ¿Pot y deu ser diputat un traydor de la patria?

Clar que no; pro el cas es que son molts els traydors que s' assentan en aquells banchs. Son molts els indignes, els que no deurian entrar en el santuari de las lleys. Y com que sou tants, natural era que en Morayta tindria padrins, defensors acerrims que 'l traurian del compromís, y que, d' una qüestió de dignitat y de conciencia procurarian ferne una qüestió política.

També es veritat que la qüestió Morayta entranyava un'altra qüestió essencialment religiosa. Lo triomfo d' en Morayta venia á ser, en el cas en que s' havian colocat las cosas, el triomfo de la Masoneria sobre un govern catòlich pe 'ls seus quatre costats.

No hi ha catòlich de veritat que no hagués votat la expulsió d' en Morayta per qualsevol part que 's mirés. Per traydor; per conspirador infame; per son caràcter de Gran Orient de la Masoneria y enemich vil de la Relligió Catòlica.

Al principi, confessém que creguerem en que no s' admetria á Morayta; pro, desde la primera votació, quan la *fugida* de 'n Silvela, ja ho compreguerem tot.

El Govern no s' ha atrevit á expulsarlo per por dels republicans. Ha sacrificat la voluntat de la opinió sensata en aras del estalvi d' un disgust que li podia proporcionar l' element anticatòlich, ha transigit en benefici de la tranquil·litat de las institucions y del règimen.

Perque la derrota moral d' en Morayta es manifesta. Ni s' ha pogut sincerar dels terribles càrrechs que sobre éll pesavan y pesan encara, ni 's treurá may la nota de traydor de sobre. Lo de 'n Weyler, lo de las alhajas, lo del Toison, lo dels diners de Filipinas, lo de las conspiracions incúas y criminals del *Katipunan*, res, res ha sigut explicat satisfactoriament per en Morayta. Aquest, á tenir vergonya y dignitat hauria fugit del Congrés més que corrents.

Pro no parlém de vergonya, porque 'l Govern en gasta tan poca com en Morayta.

Perque ¿ahont son els flamants diputats catòlichs d' en Polavieja? ¿Ahont aquella decencia mística dels Durán y Bas y els Pidal? Se tractava d' una qüestió d' honor y d' honra pera un Govern que 's diu catòlich, que gosa de la protecció de 'l alt clero, que 's creu ab tan bonas relacions ab el Vaticá. Y *ni por esas*, s' han vist al peu del canó á Polavieja, á Durán y Bas, á Pidal, ni al seus respectius estats majors compostos de catòlichs neutres, que no serveixen per donar gloria á Deu, ni profit á la Patria, ni honra á... la seva reina.

Jo miro á tota aquesta colla de polaviejistas, per exemple, y no veig mes que gent que van á missa, personas mes ó menos honradas; pro no 'n veig cap dintre d' aquestas societats de propaganda religiosa que tan be fan á la societat en general y que son *els únichs soldats de Cristo* disposats á lluytar per Deu y á derramar per Ell la seva sanch.

¡Catòlich... catòlich!

Costa molt poch dirse catòlich. Lo que costa y exigeix sacrifici es *fer de catòlich*.

¡Catòlich... catòlich!

Si avuy ho es ó s' ho diu tothom menos en Morayta. Si á Espanya, avuy, lo difícil es *no ser* catòlich. Per no serho, deya un ilustrat sacerdot, es precis esperar l' hora de la mort y eridar un notari y fer constar que renega de Déu y la Relligió de Cristo, y apesar de acudir á aquest extremat procediment encara es facil que t' enterrin en terra sagrada, com ha succehit ab lo desgraciat general Arolas.

Y es aixís.

Veureu cada pilló que mor ab la benedicció apos-

tólica, que canta el credo; cada granuja que va al cementiri de peus ab vinticinch capellans al dol, y hasta si convé el Bisbe. Ni 'l pegarte quatre tiros al cap y deixar una carta escrita al jutje dihent que 't matas per qüestió de faldillas, es prou motiu perque la Iglesia 't giri las espatillas.

Y aixó ho veyém cada día y ho palpém constantment, y ni 'ns escandalizta ni 'ns horripila.

¿Perqué donchs, els polaviejistas no poden sentar plassa de perfectes catòlichs?

El catolicisme modern es el *colmo* de la tranquil·litat *panxista*.

Anar á missa (quan no plou gayre), confessar una vegada al any, y fer rals, y passejar alguna vegada ab algún canonge per la Rambla perque 't veigin y diguin: ¡Qu' es bon home!

Y per aquest camí aném de dret y depressa á la regeneració de la patria.

O á la pendent del indeferentisme que porta al abisme de la impietat.

SAID.

BIBLIOGRAFIA

«La Campaña de EL URBIÓN». — Carta al Director del mateix per el P. Corbató.

(10 céntims exemplar en nostra Administració y en la de la "Biblioteca Popular Carlita").

Que part del clero alt persegueix al partit carlista, es innegable. Aquí está la campanya mes ó menos velada del Emm. Cardenal Sancha. Que 'ls Jesuitas intrigaren fa deu anys contra D. Carlos y en favor d' en Nocedal, y que avuy fan lo mateix en favor de D.^a Cristina y d' en Polavieja, es també evident. En la conjura aquesta anticarlita que dirigeixen Sancha, en Silvela, en Rampolla, en Merry del Val y en Polavieja hi entra com á part importantissima el P. Martín, general dels Jesuitas, el cual dona sas ordres als PP. Garson, Sanz, Montaña y demás. Que en aquesta campanya política se valen de medis no del tot correctes, cosa es que ningú nega. A la vista están las cartas de *El Nacional* publicadas en el *Correo Español* y *Correo Catalán*, y las campanyas de *El Urbión*.

Pro vetaquí la gran qüestió. Pera lluytar los bons combats en favor de la Iglesia y de la Patria, ¿s' han de publicar aquestas intrigas y miserias, pera que obrin los interessats ab més tino, ó al revés, hem de callar, tirant un vel sobre tantas miserias?

En Pey-Ordeix creu lo primer. Y com que gosa de no escás talent y te activitat y la llengua molt solta, la campanya que ha emprés ha donat y donará molt que parlar. Son periódich *El Urbión* ve cada senmana plé d' historias de Papas, de irregularitas eclesiásticas, d' invectivas contra 'ls Bisbes lliberals, y tracta de probar lo caracter esencialment intrigant y utilitari dels religiosos expulsats per Carlos III, membres d' aquella, avuy omnipotent, Companyia de Jesús, que fou un dia proscripta d' Europa y abolida pel mateix Papa. Ni el P. Puiggrós surt molt sense de la ploma de son antich amich idolatrat Mossen Pey-Ordeix.

Pro el P. Corbató, l' insigne escriptor carlista no está conforme ab aquest modo d' obrar. Ell, que ha sigut el *blanco* de las iras de mes de dos cardenals, ell que es víctima ignoscent de tantas intrigas incalificables, ell creu que deuen ocultarse aquestas miserias, y tirar sempre endevant mirant al Cel, passant per sobre de tot aixó sense remourerho y remenarho. Per aixó ha publicat son petit folleto *La campanya de "El Urbión"*.

¿Quí té rahó: en Corbató ó en Pey-Ordeix? La doctrina més catòlica, vull dir, més conforme á las máximas cristianas y á la caritat evangélica, es, sí, la del P. Corbató. Hi ha cosas que no 's dehuen, no 's poden remenar; Déu castigá á Cam per haber publicat la falta del seu pare. Pro la doctrina mes tradicional á Espanya, ningú negará que es la del Dr. Pey. Aquí (y principalment avants d' aquest sigle, es dir, quan nostre Catolicisme no era de pá-sucut-ab-oli) sempre s' han publicat los defectes del clero, y entenguis bé, los defectes d' ordre privat, sense cap atenció á la gerarquia del viciós, ni á son caràcter sagrat. Hasta en sas *Meditacions* censuravan nostres místichs las faltas del Episcopat, de las ordres rel·ligiosas y de la Curia Romana. Qui vulga enterársen llegeixi 'ls *Heterodoxos* d' en Menendez Pelayo, llibre aprobat per l' autoritat eclesiástica.

El P. Corbató veu en la campanya del Dr. Pey un principi de cisma. Te rahó, pro si aquest cisma arriba

¿será en Pey la causa formal, la causa principal, la verdadera causa del cisma? Y callant, ¿no abusarán los intrigayres de nostre silenci y nostra paciencia, estirant mes la corda alfonsina, y venint á la fi un cisma radical, inmens, evitat tal volta si tots parlessim clar y net, pro ab la tranquil·litat, imparcialitat y mesura que tals qüestions requereixen?

Es clar que en Pey-Ordeix s' extralimita y no usa de la prudencia necessaria. No te mica de caritat.

Pero la meva opinió particular es: que las cosas podrian discutirse sempre que no donessin lloch á escandols y 's fes dintre del respecte que 's mereixen nostres superiors.

Acabo recomanant eficazment la nova producció del ilustre escriptor carlista el P. Corbató, que entranya una lliçó evangélica al Dr. Pey-Ordeix de las mes ben donadas. Venint de quí vé, dit está que conté doctrina sólida, llenguatge florit y zel gran per la Relligió y el Tradicionalisme.

Los carlistas dehuen llegirla y propagarla.

VALCARLOS.

LLUMS

Estimém la claretat,
perqué d' élla en fuig la trampa;
mes, si 'l resplandor no escampa
per las serras y la vall,
com qu' es llum mitx apagat,
cap-per-vall.

Admirém l' astre que brilla
al bell mitx del firmament;
mes, ¿quí ferse 'l Déu pretent,
no 's mereix un colp de *mall*?
tota *seba* qu' aixis *grilla*,
cap-per-vall.

Aymém la electricitat,
qu' escampa arreu, sa llum pura;
mes, si un jorn vol ser perjura
fent del Sol escarafall,
com que será un illum xiflat,
cap-per-vall.

Idolatrém el progrés,
perqué 'l treball dignifica;
mes, si acás s' hi fá trafica
y de lo bó es treu retall,
com que ja no val per rés,
cap-per-vall.

La igualtat que vé de Déu
aymém molt, perque en-nobleix;
mes aquella que 'ns fregeix
qu' hem d' anar tots á caball,
com que molts hem d' aná á peu,
cap-per-vall.

Defensém la llibertat,
pro, la pura y verdadera;
mes la qu' enclou sols quimera
y es trenca com el cristall,
com qu' es un illum mal mocát,
cap-per-vall.

La fraternitat aymém,
puig ho vol Deu, y 'ns ho mana;
mes si rumbeja ab galvana
forma de *cresta de gall*,
com que prou la coneixém,
cap-per-vall.

Civilisació excelent,
necessita nostra Espanya;
mes aquella que l' enganya
tirantla pendent avall,
igual qu' un m'isto dolent,
cap-per-vall.

Veig, ¡oh sigle de las llums!
que se t' acaban las forsas;
mes jo 't dich mentre 'l coll torses
y ans de fer l' últim badall,
que t' ofegarán tos fums,
cap-per-vall.

Ofuscát per ton desvari,
has sembrat sols falsetat;
mes la tua iniquitat
acabarà ab guirigall,
y veurém caure al falsari,
cap-per-vall.

J. M.

A CLARACIÓ

Sr. MESTRE TITAS: A pesar de haver dit en mon article "Sermó que no es de cuaresma" que assistiria diumenge passat á la conferencia del "Centre Catòlich Nacional," no'm fou possible verificarho. Pero se m'ha dit que 'l disertant suplicá que si algú volia

dar compte de lo que deya, se fés reproduhint ab la major fidelitat possible.

Y el disertant tenia rahó. Puig els citats ministres de Carlos III, y d'un modo especial Aranda, no sols no foren piadosos, com en virtut d' haver trencat el párrafo vaig dir equivocadament, sino que d'ells se probá, alguns anys després de sa mort, que havian professat las doctrinas del cinich Volter.

Serveixis ferho constar aixís, pera tranquilat del disertant y meva.

De lo demés, crech haverme fet fidel intérprete de las versions del disertant.

De V. atent y S. S.

LO MESTRE VELL.

Barcelona, 12 de juny de 1899.

OPINIONS

(SECCIO LLIURE)

En defensa de la propia opinió

Mereix resposta l'argument que *Un deixeble nou* oposa á la meva opinió, sisquiera per la ingenuitat ab que l'exposa. Diu que no veu com hi pugui haver més que dos temperaments en política, de carlí ó anti-carlí, corresponents als dos estats del ánim de creurer que la legitimitat está en pro ó en contra de Don Carlos; y conclou dihent que si es duptós lo dret de Don Carlos, que s'estudihi més.

¿Hasta quán, *senyor deixeble nou*, s'haurá d'estudiar la qüestió? y quán hagi acabat d'estudiarla ¿qué hauré de fer? Aquestas dos preguntes me sembla haverli de fer, perque lo tal estudi no resulti indefinit ó esteril; ja que no es del cas prolongar l'estudi de un sol punt de política; y una volta estudiat se deu fer aplicació d'ell.

Anant de dret á la solució del argument, dich que 's mereix y hasta 's deu estudiar la qüestió dinástica, pero que ab tot y l'estudi pot succehir que 's quedi tant en peu com antes. ¿Per qué? Per la rahó senzilla de que no tot lo que s'estudia y 's discuteix pot arribarse á aclarir, sino que hi haurá coses que permanixerán obscuras *in secula seculorum*, y aleshoras ¿qué hi ha que fer? Aquesta 'm sembla ser la verdadera qüestió y d'ella vaig á ocupar-me com á extensió y complement de la meva opinió.

Apreciada diferentment pels espanyols la qüestió de la legitimitat ¿qué hi ha que fer perque los treballs dels homes ben intencionats no resultin esterils, sino que 's dirigeixin al arreglo relligiós y polítich d'Espanya? Veus aquí ben formulat lo pensament; busquemli la resposta.

Jó la trobo en solas dos paraulas: ser *justos y consequents*. „Qui es just ab son próxim no 'l perjudica, no li fa ni vol mal, li vol be, y lo polítich espanyol que aixó fassi ab los altres polítichs no logrará arribar á una inteligencia ab élls pera trevallar ab profit per lo be comú? Certament que si, per quant haurá desaparegut l'obstacle que 'ls mantenía desunits que era faltarli en alguna cosa que l'altre creya serli deguda de justicia. Més clar y concret: Cap espanyol de sana intenció deu fer actes dels quals se 'n segueixi l'aniquilament del partit carlista, així com cap carlista deu atacar al alfonsisme com á tal, aixó es, com á mer partit dinástich, á menos que un y altre cregui poguer *demonstrar* la falta de dret en lo seu contrari, y aleshoras ancare ho ha de fer sens detriment del bé relligiós.

Sobre aquest terreno discurrem: ¿Tú, alfonsista, que aixís defenses lo teu partit, que no reparas en valerte de arts y manyas pera frustrar lo prevaleixement del teu contrari, pots dirte just? Y ¿tú, carlista que confonent constantment lo relligiós ab lo polítich presentas al alfonsí, que diu voler governar católicament ab tal dinastía, com un tipo odiós sols perque t' es contrari polítich, obras igualment ab justicia? Qui no hagi perdut los mes elementals coneixements de lógica tindrà que confessar que abdós obran malament, com que ho fan impulsats per la passió política que no saben dominar. Ben clar se veu que per eix camí no 's pot anar enloch: l'inteligencia y unió ha de ser, donchs, entre homes desapasionats, que de tal modo sian polítichs que l'esperit de partit no 'ls porti hasta ser injustos ab son contrari.

Vingan homes desapassionats y l'unio se farà ab suma facilitat. ¿Que no 's troban tals homes? Donchs preparem-nos per anar suportant l'ominós jou liberal.

Lo dit es en quant l'arreglo relligiós: tocant al polítich no dech fer més que afirmarme en lo expressat

en mon primer escrit y afegirhi que sino 's lograva arreglar la qüestió dinástica per medi del sufragi, tindría que apelarse á una especie de reunió com la del compromís de Caspe, y si aixó no bastava, no quedaria altre recurs que 'l de la guerra.

Avuy per avuy pot ser tolerable que molts espanyols no vulguin sumarse en cap dels dos partits dinástichs, si judican aytal actitut la més á proposit per la defensa dels interessos relligiósos; pro día vindrá y no pot faltar que tindrán que abandonar semblant retrahiment pera pendrer part en lo general moviment d'averiguar qui es aquí lo lladre: un sol tronon hi ha en Espanya, y un sol pot ser l'obtentor llegal. Hasta los qui no vegiu clar de part de qui está la legitimitat tindrán que associarse al moviment, si no volén que Espanya corri al suicidi.

UN HOME DE PAU.

¿Quin es lo error ó pecat mes funest del present sigle?—Lo liberalisme, condempnat per la Santa Iglesia en tots sos diferents graus y manifestacions, tant en la vida pública com en la privada. Ell es la causa principal de la decadencia moral y material d'Espanya.

Sent aixís, ¿quina es la conducta que en conciencia deu observar tot verdader católich y espanyol?—La de manifestarse y ser anti-liberal en totas sas obras y accions.

Consideradas aquestas preguntes veyém que pot haverhi bons católichs *no carlistas*, com també carlistas, integristas y catalanistas que no son bons católichs del tot. Dich aixó, perque lo catolicisme de certs polítichs no passa més enllá que 'l de tenir l'orgull de figurar en un partit católich y tenir en l'escriptori ó á la butxaca lo periódich més excelent del partit en que militan.

Altres n' hi há (y son los més) que apesar de fer lo devot y piadosos dintre l'Iglesia y á casa, son liberals en política, y del mateix modo que están allistats en societats católicas, llegeixen y protegeixen també als periódichs liberals del seu partit, per supuesto.

Aquets segóns son los pitjors, perque obran ab mes coneixement de causa y ab mes hipocresia; mentres que en la conducta dels primers, s' hi observa, casi sempre, ignorancia y fredó relligiós; no maldat.

Ab los católichs-liberals, no s' han pogut may unir los bons católichs, tant es aixís que en una Societat hont hi hagi la *barreja*, en lloch de blat hi creix la cizanya: puig com que 'ls liberals son fets y pastats segons la moda y corrent del sigle, están en contra de 'ls católichs que tenim á gran honra venerar las santas Tradicions de nostres antepassats.

En quant á la vera unió dels tres partits católichs en lo terreno polítich, crech que es cosa possible, y fins fore molt facil á no haberhi en cada partit, polítichs dels que he citat primer, que si be no son liberals en sas teorías, no deixan de sembrarho en sas prácticas, puig faltats de conviccions relligiósas, miran las questions morals ab los ulls de la materia, promohuen rivalitats personals y son tan mesquins que fins volen fer acceptar lo seu criteri privat en assumptos lliures y secundaris.

¡Católichs anti-liberals, més caritat y menos amor propi; més desitjos celestials y menos envejas terrenals! Y la unió será un fet que Deu benehirá.—ANTÓN



Per home célebre, avuy, en Morayta. Célebre per moltes cosas. Per haver originat un escándol al Congrés. Per la barra de presentarse á un lloch d' ahont la conciencia pública l' ha excluit. Per la frescura que representa aguantar el xasco que li donaren l' altre día uns diputats, al apartarse d' ell com de la lepra. Per ser l' home que te la cara mes forrada. Per haver inventat la nova casta de diputats: diputats de *matuta*. Celebritat que despreciaría en Banyeta en persona.

Pro, totas las cosas tenen dos aspectes. Si mirém al Parlament per lo que en si representa,

en Morayta es indigne de posar els peus en aquell lloch.

Si 'l mirém per lo *que es avuy*, en Morayta hi está allí tan bé com un sant en un altar.

Es lo seu lloch.

Entre traydors en Morayta hi va que ni pintat.

En aquella casa s' han tramats las grans traicions á la patria.

O s' hi han consumat.

El Govern, assustat per l'actitut amenassadora dels republicans de Valencia, ha comés tota classe de brutalitats polítichs.

En la sessió del dissapte en Silvela, d' acort ab en Polavieja, robá 32 vots de la majoria pera que la votació no tingués efecte.

Y 'l dilluns la barra rayá á major altura.

Després del escándol, el president disposá que 's posés á votació el dictamen, y el secretari, *senyor Conde de Toreno*, exclamá:

—¿S' admet com diputat el Sr. D. Miguel Morayta?

Y seguidament, depressa com un llamp, sens donar temps á que ningú respongués afegí:

—Queda admés.

Inútil es dir l'escándol que allí s'armá:

De crits y brams no'n vulguin més.

El president agafa 'l barret y diu:

—S'ha acabat el broquil.

En Morayta es diputat contra la voluntat de la majoria y per obra y gracia del Govern cristianissim de D.^a Cristina.

Ab la agravant de sorpresa, premeditació y alevosia.

Llástima que aquella pedregada que caigué sobre Madrid no durés vuyt días.

¡Llástima!

Montepio "La Concordia" baix el patronat de Sant Jordi.

Demá aquest Montepio, eminentment tradicionalista, celebrarà una solemníssima funció relligiós en la iglesia de Sant Francisco de Paula.

A las set y mitja, missa de Comunió, ab plática per Mossen Pere Baguñá.

A las deu, Ofici solemne, cantat per el coro de la Pia Unió, predicant Mossen Joseph Campreciós, Beneficiat de la Catedral.

Dilluns, á las sis, se dirán missas en sufragi dels socis qu'han mort durant l'any 1898.

Recomaném l'assistencia á tots 'ls carlistas.

A MON AMICH LO REVERENT

D. ANTÓN ALERN

AB MOTIU D'HAVER CANTAT SAPRIMERA MISSA

Glosar jo voldría ab rius d' harmonía, gays trovas d' amor; mes, tendre guspira, enmudeix la lira d' aquest trovador.

Que canti Natura radiant de llum pura qu' el cor fa glaur, y entoni lloansas, logrant sens recansas, eix jorn enaltir.

Aucells animosos que sempre ditxosos anéu volejant; poncellas jamosas qu' os féu mes hermosas anant esclatant.

Rierans y boscurias que dolsas canturias llanséu al atzár; cufoyas barquetas qu' anéu llaugeretas lliscant per la mar.

¡Alégrat, Natura! trinéu ab ternura, rossinyolets fins; Floriu poncelletas; torneuvos rosetas, y gays llesamíns.

Cantéu sens recansas bells chors d' alabansas; aláts trovadors; llanséu delectosos perfums aromosos; magnánimas flors.

Murmurin jollivols
els boscos ombrívols
regats per rieranys:
Crusin llaugeretas
la mar, las barquetas,
ben lliures d'afanys;

Qu' en eixa diada,
rebé gay llasada
feliz aymador,
cridantlo l' Esposa
ab veu amorosa
á son tálem d' or.

PEPET DE LAS POMAS.

Vilanova y Geltrú, Juny de 1899.



D. PERE JOU FERRER

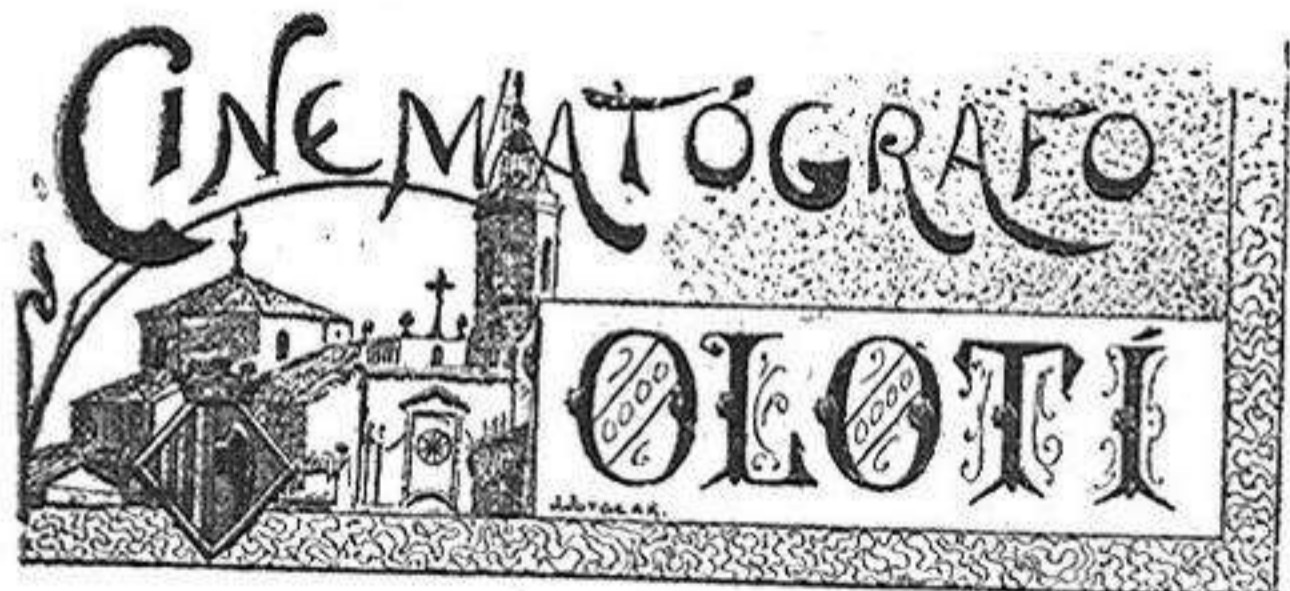
El día 11 del passat maig morí á Gracia á la edat de 66 anys en Pere Jou y Ferrer, capitá que fou en la passada campanya carlista.

Era natural de Balaguer. A la edat de 16 anys va escapar-se á las filas carlistas, reingresanhi l' any 55 á las ordres del general Borjas, fent tota la campanya.

En febrer de 1860, formá part del Batalló de voluntaris de Catalunya en la guerra d' Africa, sent el primer que en la batalla de Tetuán saltá las trincheras enemigas al costat d' en Prim, cayent ferit ja en lo campament marroquí. Ingresá al hospital militar d' Algeciras y fou condecorat ab la creu pensionada de María Lluisa. Un cop curat torná á l' Africa, ahont prengué part en las demás accions fins acabada la guerra.

Feu tota la campanya última, prenent part en diferents accions, mereixent de D. Rafel Tristany el nombrament de capitá per sa valentia y son arrojo may desmentit.

Dediquemli una oració y que Déu li haigi premiat lo seu sacrifici per la Causa.



Segons parte telegráfic que he rebut de la casa *Manchons & fils*, de París, s'ha comensat ls construcció del objectiu que tinch encarregat, puig com se tracta d'aparatos que valen molts cuartos, diuen que no 'n tenen may d'existents y sols 'ls fabrican d'encàrrech.

Tenint en compte lo important de l'obra, que per sa delicadesa exigeix molt cuidado, crech que trigarán algunas senmanas á enviarnos l'aparato que per altra part també necessitará 'ls seus días per ser trasportat á la meva torre.

A fe que l'altre día vaig sentir molt no tenir la màquina per retratar tot en una pessa, las *riallas* y las *plorallas* que excitá als republicans de nostra vila la

mort de l'eminent sofista D. Emili Castelar; perque, olotíns, el cas es molt salat.

Figúrinse que ab l'auxili de la meva ullera de llarga vista vaig ovirar los draps negres que en senyal de dol penjavan dels balcons de la mansió oficial dels republicans olotíns, y al vespre vaig veurer que ballaban sardanas á la plassa; jo ignorant lo motiu de la gatzara, pregunto ab lo meu telégrafo heliografich qui la havía disposada y 'm contestan que las sardanas las pagavan los... ¡republicans!.....

Vatja, que per nets de clatell y per... *pastanagas* ningú 'ls guanya.

Al afar á cloure la present, me dona el meu ordenansa una carta que 'm crech obligat á fer coneixer á mos llegidors; diu aixís:

"Apreziatto signore vigia di Montiolivetti: Vista la sua corrispondencia in sinmanario Mestro Tittas aprezuratto á scribere al-la sua torre objecti partecipandi á tan perfetti cavagliero, mia satisfazione per determinazione sua, de dimostrari á tutti li mundi gli cosas che pasan en questa vil-la.

Che parlo molto axampurrati efetto di la divercitate sempori et lingue che han pasatto á la mia vista. Sonn un cavagliero andenti dil témpore de birli, birloque, che li morté non ha fetto pas pressa in mia vitta, et volo per tuto li mundi buscando aventuri che in tempori presenti sonno tanti clari che tuttos gli dies tenno qu'estare echatto in monte per falta di trabaculi.

Si vos cavagliero voletti approfittare ma servizione, pera aclarire certos casos, m'oferesqui á vostre dispositione et pito una intervista in sua torre Monti Olivetti, si tenetto l'amabilitate de segnalare día et hora.

Il Cavagliero Stragno.,

Ja 'm venen ganas de saber lo que dirá 'l tal fulano-La senmana entrant, si Deu vol, vos explicaré l'en-trevista

LO VIGIA DE MONTOLIVET.

CARTAS DE FORA

Solsona, 12 de Juny 1899.

Amich *Solsoni*: Fent cas omís de tas bravatas que no serveixen per altra cosa sino per dissimular un cambi de maniobra en la lluyta, ó millor dit, per girar les espatllas y refugiarse á altre muralla, quan s'es vensut en la primera; escrich la present carta ab l'objecte únich de presentar á ta vista la contradicció en que's troba ta última carta ab tas dos primeras.

Que te pierdes hijo, que te pierdes; podré dirte jo avuy, al veurer ton atolondrament en defensarte del millor modo posible, y marxar del punt de la qüestió, vist que en aquest terreno sortirias compromés. Mes joh fatalitat! 'T defensas are desde una fortificació insostenible y arruinada; ó que es lo mateix; «per fugir de *Cibbis* has caygut en *Caribbis*».

Aném á veurho.

Creus ferirme de plé ab la objecció que'm presentas, posant com á fonament de nostra mutua discusió á la mala interpretació que suposas jo tinguí en lo nom de Secretari del Sr. Bisbe.

Has de entendre, incorretjible *Solsoni*, que aquesta abjecció no sols la preveya, sino també la esperaba.

Ne volia deduhi d'ella l'estat d'anim en que 't trobas y las pulsacions que 't sostenen; ja tinch are una y altre cosa y veig, amich *Solsoni*, que estás mal pro... molt mal.

O sinó digasme per ta vida; ¿perqué has tardat tant temps en coneixer que anaba jo equivocac en aquest punt? Quan 't contesti jo á ta primera carta, assegurant que aquell mateix Sr. Secretari que tu censurabas fou l'encarregat del sermó de S. Jordi, del cual vaig copiá un pensament per argument en pro de ma defensa y en contra de ta acusació; ¿perqué, digasme, criatura de Deu, no 'm feres present, que anaba jo equivocac, sino que al contrari, en ta següent carta corroboravas ma afirmació?

Per altre part, ¿té propiament mes de un Secretari 'l senyor Bisbe? Y no entén tothom al parlar de Secretari del Sr. Bisbe, á un-solsament y conegut de tots? Quan patent está que en ton aturdiment al veurer en las elecciones pasadas fracasat á ton patrocinadó, sentires campanas y no saberes ahont, ni quin só tocaban.

Ara m'esplico en que hagués cessat en ton empenyo de presentá al Sr. Secretari com agent electoral, dexant també de traure més poblacions com á testimonis que ho acreditessin.

Luego cau en terra ta primera acusació que en forma de article presentas en ta última carta.

Com t'has perdut en la primera part de la qüestió es probable que 't succheixi lo mateix en la segona. Y á aquesta part sols 't contestaré ab pocas paraulas: També com tú estich en no preferir á cap de entre dos que's presentan com á liberals; pero si es cert que has procurat indagar sas obras y pensamientos, haurás deduhit que no es cert lo lliberalisme dels dos; puig molt bé sabs que l'un está militant á las filas de Sagasta, Ex-Grant Orient dels tres punts, mentres que l'altre no feu cap declaració política no sent fins are conegut en aquest terreno.

Acabo dihent, que desitjaria molt, tenir ab tú un rato de conversa. Si dius que 'm coneixes y sabs ahont m'estich, 't cito á que vinguis á veurem, ó del contrari creuré que tas aseveracions son infundadas.

MINGUET.

Vilanova y Geltrú, 9 de Juny de 1899.

Tenim un senyó Batlle, estimat Titas, que, per tots istils, es un bonatxó; mes, ara está ensopit; no vol xinitas, perqué li fuig la ditxa: el dols *turró*....

No obstant, ans de acabar y despedirse, vol mostrarse adalit del bell ornat; y, per aixó lograr y ben lluhirse, puleix el palmerám per ell plantat.

Palmerám de la plassa de la vila: las tevas socas, netas, ¡quin goig fan! ¡si fes lo d' *aprop teu tan bona filal*! ¡si 'l cor tingués tan net, la casa grant!

Han volgut seriament *regenerarte*, y et dich qu' ho han lograt; á fe de mon; no haurian fet pas tant, per contentarte, la pandilla de... *regeneración*.

Si sigüés trovador, escoltarias mos *cants*, armonisats ab violi, mentre las verdas palmas remourias, armant un guirigall, per aplaudi.

Mes, prou de palmoteig; prou ja de bulla; prou de Batlles, y amunt; giraré full; lo que massa 's remena, fins s'esbulla, y jo, no vull trovarm' en eix embull.

Vull fer unas preguntas senzilletas, que las pugui quelcom ben contestar; ¿perqué las professons foren pobretas? ¿pendonistas *granats* no 's van trovar?

Regeneradors de Vilanova: ¿perqué no us heu lluhit en tals diadas, y ab descaro, donat traidora prova que no porteu las unglas amagadas?

Regeneratius de 'ls de avuy día: ¿hont es aquell *ungüent* que *regenera* si á tot lo mes sant porteu falsia? guardeulo per pegats: *troupe* embustera.

Tothom vos coneix ja; sou uns falsaris qu' ab capa de *virtut* anéu fent via, causant á nostre patria forts desvaris, ab cinisme encübert, qu'es traidoria.

El *pessetero* aquell, que sols buscava las profesons del Corpus deslluhir, ho lográ; pero no en la de la octava; al trempat *Cabrunet*, dech enaltir.

Enalteixo també á n'en *Cirereta*, y al molt digne y simpátich *Campaner*; puig sigueren, si ab butxaca *netas*, pendonistas com cal; de cor sincer.

Girant altre cop full, li manifesto, que ja «El Sol» (d'infern) s'ha ben *lapat*: ¡ja no podré, may més, cantarli el *restol*! ¡¡que dormi l'etern só, ben esfonsat!!

No recordo res més; un altre día, ja diré, lo que avuy no li puch di; que, quan se té 'l pap vuyt, no hi ha alegría; á omplirlo vá,

L' AUCELL VILANOVI.

Manresa, 12 de Juny de 1899.

Molt venerable Sr. Mestre: Havent en la senmana próxima passada donat compte de que'n lo día 11 del present 's celebraria ab gran solemnitat la patriótica festa del Bruch, me crech ab lo deber de donar, alguna, encara que petita explicació, de la mentada festa.

En primer lloch las autoritats pera poguer dar mes lluhiment á la festa convidaren als Ilm. Sr. Bisbe elegit de Barcelona, Dr. Morgades, al Gobernador Sr. Marina, general Despujols y Dr. Torres y Bages. Los dos primers prometeren sa assistencia á dita festa; los altres per causa de sas ocupacions no pogueren venir; los que habían promés s'assistencia pocs días avants enviaren lo descárrech alegant com á motiu lo primer tenia qu'anar á Madrid y segons veus á Roma á...., y lo segon per causa de sa escassa salut li era imposible.

Comensá la festa, día 11. A las vuyt del matí desde l'alt cloquer de la Seo s'anunciaba als manresans la festa ab lo toch de somatent, á las 10 seguits de la nombrosa banda de San Quinti desfilaba 'l somatent ab los estandarts que asistiren á la gloriosa jornada del Bruch, y l' Ajuntament, en direcció á la Seo á fi de assistir al solemne ofici y sermó que feu magistralment lo Rvnt. P. Ferreras S. J.

Los balcones de la casa-ciutat com també 'ls del Centre de la Pau estaban ricament adornats destacant entre 'ls damassos de la primera las duas ensenyas mentadas. Lo primer batalló de San Quinti també participá de la festa obsequiantlo ab un ranxo extraordinari y un *lunch* als oficials.

Per la nit, com estava anunciat, tingué lloch en la plassa major un concert executat per lo coro «L'Unió» y la orquesta «La Ampurdanesa» cantant pesses alusivas al acte y entre las mateixas s'estrená *La crema del paper sellat*, deguda á la inspiració d'un compatrici; tant lo coro com l'orquesta 's feren mereixedors de llarchs y aixordadors aplausos.

Permetim are, Sr. Mestre, una petita digresió á fi d'enterrar á mos deixebles de las festas religiosas que's celebraren en las iglesias de la Seo y S. Ignasi ab motiu de la consagració al Sagrat Cor, manada per Lleó XIII. En las mentadas iglesias tingué lloch un solemne triduo en lo que hi hagué gran concurrencia; y ja que *finis coronat opus*. Lo celosissim Archipreste Dr. D. Joseph Alabern tingué á be coronar la gran obra ab una solemne professó que 's celebrá lo diumenge en la que assistiren 2000 personas (com digué molt bé lo Dr. Alabern) l'arma á la ma (lo Sant Rosari) y al entrar la professó 's feu lo solemne acte de consagració y un grandí-locuent sermó á càrrech del Iltre. Dr. Alabern.

Dulcíssim Cor de Jesús feu que us ami sens cessar.

LO TRABUCAIRE.

Imprempta, Casanova, 13.—Barcelona.